

[Axel Dam.]

naar det indlader sig paa saadanne Tvangsordninger, selv naar de er til Gunst for deres egne Klasseinteresser.

Hvorledes Det radikale Parti har det i saa Henseende, skal jeg af Høflighed ikke udtale Formodninger om, for maaske har dette Parti endnu en Mission i Fremtidens Politik, naar det atter engang skal drive Politik om Ideer. Det vil, naar Kammeratægteskabet med Socialdemokratiet engang opløses, kunne tilføre et liberalt Samlingsparti noget af det, Venstre mangler, f. Eks. med Hensyn til Forstaaelse af Jordspørgsmaalet. Hvad Forstaaelse af dette angaar, var f. Eks. Venstres ypperste Mand, Hr. Madsen-Mygdal, nærmest for en fuldstændig Analfabet at regne.

Hvis Venstres Nederlag, hvad jeg tror, skyldes, at det har svigtet Liberalismens Fane, saa er det Nederlag saa langt fra at være et Nederlag for Liberalismen, at det snarere maa betragtes som det modsatte. Venstre har forhaabentlig lært af Valget, at Partiets eneste Redning er at drive Liberalisme og altsaa at konkurrere med Retsforbundet om at vinde og fastholde de liberalt indstillede Vælgere. Ærlige Venstremænd — og saadanne findes, paa Tomandshaand — indrømmer, at Retsforbundet er det Parti, som de føler sig mest aandsbeslægtede med, og vi er saa langt fra at se noget fjendtligt i en saadan Konkurrence, at vi vil hilse den med den største Glæde. For os er det nemlig Ideerne, ikke Partinavnet, det gælder om. Vi skulde med Glæde overlade Venstre hele vort Program, hvad jeg ogsaa en Gang tidligere har foreslaaet, da Venstre stod og manglede et Program, som kunde udtrykke de Frihedsideer, som man rent følelsesmæssigt og derfor uklart var besjælet af.

Jeg tror og haaber derfor ogsaa, at Venstre vil besvare det ærede Medlem Hr. Christmas Møllers lidt ublufærdige Frieri forleden Dag her fra Talerstolen med en Kurv. Det gik jo ud paa, at Venstre skulde gøre Det konservative Folkeparti den Tjeneste at sætte en Konservativ ind i Udvalgene for at skubbe Retsforbundets Repræsentant ud. Et Frieri bør dog anstændigvis foregaa i Lødom, ikke fra en Talerstol for Publikums Øjne, og for Frieren er det jo heller ikke behageligt at maatte præsentere sig offentligt med den Dekoration, som en Kurv er. For en Politiker er det altid uklogt at regne med alt for stor Uklogskab hos andre Politikere, og det tror jeg, det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har gjort ved denne Lejlighed ved for tidligt at deklarere

Forlovelsen. Lad os se, om den bliver til noget.

Med Hensyn til vor egen Deltagelse i Udvalgsarbejdet skal jeg indskrænke mig til at henvise til, at vort Forhold til Det frie Folkeparti er af den Art, at end ikke den mest ildesindede kan stemple os som en Bivogn til Det frie Folkeparti, da vore politiske Synspunkter er saa vidt forskellige, som ogsaa de allerede stedfundne Afstemninger her i Tinget har vist, idet vi har stemt stik modsat. Da der ikke skal forhandles om Valg af Repræsentant til dette eller hint Udvalg, men hvert Parti suverænt vælger et Medlem til egne Forslags Behandling, giver vi kun vor Medkontrahent nøjagtig samme Ret, som vi selv opnaar. Det er lige for lige og tør vel derfor betegnes som en moralsk uangribelig Aftale, der intet har med politisk Alliance eller politisk Slægtskab at gøre.

Foruden Forandringer i Tingets Sammensætning har Valget ogsaa fremkaldt Forandringer i Regeringens Sammensætning, men det er naturligvis for tidligt allerede nu at gøre Gevinst- og Tabskontoen op eller spaa noget om, hvad Personskifterne vil medføre. For et Par af Ministrenes Vedkommende føler jeg dog Trang til at give mine subjektive Følelser Luft. Noget Skifte af Undervisningsminister var vel egentlig ikke paakrævet, da den afgaaede Minister endnu er i fuld Vigør og var frisindet over for pædagogiske Spørgsmaal; men mindst lige saa megen Sympati kan vist den nye Undervisningsminister gøre Regning paa, ikke mindst fra vor Side, da han, saa vidt jeg ved, er indstillet paa Frisind kontra Ensrettethed. Hvorledes han over for sine radikale Vælgere vil varetage det vanskelige Hverv som Teaterminister, imødeser vi med en vis Spænding. Hvad Justitsministeriet angaar, da er Forholdet noget anderledes. Her maa jeg udtale Tilfredshed baade med, at der overhovedet fandt en Forandring Sted, og at det blev den højtærede tidligere Justitsminister, der vendte tilbage til denne Post; thi tiltrængte Forandringer saavel i Retsplejelov som i Presselov og i upartisk Administration tør forventes at have gode Kaar under en Chef, der ved saa mange Lejligheder har vist, at han ønsker at bekæmpe Partiskhed og Partifanatisme, ogsaa naar den kommer for Dagen fra hans egne Partifællers Side, og upartisk Saglighed er vel nok den Egenskab, man først og fremmest maa ønske hos Landets øverste Haandhæver af Retfærdigheden.

Skønt der altsaa for Retsforbundets Vedkommende ikke er noget at raabe parti-